

УКООПСЛКА
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ
УКРАЇНИ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для виконання курсових робіт
студентами спеціальностей
7.050107 “Економіка підприємства”,
7.050109 “Управління персоналом і економіка праці”

Підлягає поверненню на кафедру
Примірник № _____

ПОЛТАВА-2007

Автори: доцент, к.г.н. Логвин М.М., доцент, к.ф.н.Маца К.О.,
доцент Карпенко Н.М., асистент Литовченко І.В.

За редакцією д.е.н., професора Перебийніса В.І.

Рецензенти:

- завідувач кафедри міжнародної економіки, доктор економічних наук,
професор Джаман М.О.
- завідувач кафедри економіки підприємства, доктор економічних наук
Березін О.В.

Методичні рекомендації обговорені і схвалені на засіданні кафедри
загальноекономічних дисциплін, (протокол № 1 від 31 серпня 2006р.)

Зав. кафедри професор _____ Перебийніс В.І.

"Узгоджено"

Декан факультету економіки та
менеджменту, професор

_____ С.Р.Вахтін

" ___ " _____ 2006 р.

"Узгоджено"

Директор навчального центру,

доцент _____ Н.В. Герман

" ___ " _____ 2006 р.

ВСТУП

Курсова робота є одним з видів навчальної роботи у ВНЗ. Будучи складним комплексним завданням, курсова робота виконується не лише на основі знань з даної навчальної дисципліни, а й на основі знань з інших навчальних дисциплін. В процесі виконання курсової роботи студенти поглиблюють знання з відповідного предмету та суміжних дисциплін, вчать працювати з навчальною і науковою літературою, вдосконалюють навички роботи з цифровим та фактичним матеріалом, вчать виконувати графічні та картографічні роботи.

Курсова робота або її окремі розділи можуть стати в подальшому темою наукової роботи, складовою частиною дипломної роботи. Якість виконання курсової роботи є достатнім показником рівня навченості та наукової підготовки студента.

Курсова робота з регіональної економіки – це перша курсова робота в навчальних планах студентів, тому додатково на цю курсову роботу покладене завдання допомогти студентам засвоїти загальну методику та технологію виконання курсових робіт.

1. Загальні положення

1. Курсова робота є індивідуальним самостійним навчальним завданням, що виконується на основі літературних джерел, статистичних збірників

2. На допомогу студентам в написанні курсової роботи кафедру призначається науковий керівник. Керівник курсової роботи: затверджує план курсової роботи; визначає дні проведення консультацій для виконання курсової роботи; перевіряє хід виконання курсової роботи; рецензує виконану курсову роботу.

3. Обсяг курсової роботи повинен складати 35-40 сторінок друкованого тексту. Однак кінцевий обсяг погоджується з науковим керівником в залежності від теми.

4. Робота повинна мати характер дослідження з достатньою аргументацією.

5. Виконання курсової роботи передбачає наступні етапи:

1) вибір теми (дивись розділ 4.1);

- 2) складання плану;
- 3) складання списку використаних джерел за темою курсової роботи;
- 4) опрацювання літературних джерел та збір фактичного і статистичного матеріалу;
- 5) обробка та аналіз зібраного матеріалу;
- 6) написання тексту;
- 7) виконання графічних і картографічних робіт;
- 8) технічне оформлення роботи;
- 9) перевірка та рецензування роботи;
- 10) захист курсової роботи.

6. У відповідності з графіком виконання курсової роботи студенти періодично звітують про хід її виконання перед керівником роботи. Графік виконання курсових робіт затверджує кафедра.

7. Студент, який не виконав або не захистив курсову роботу до іспиту (заліку) з регіональної економіки не допускається.

2. Вимоги до змісту курсової роботи

Кожна наукова робота, в т.ч. курсова робота, має свій об'єкт і предмет дослідження, і це слід враховувати при виборі теми та її виконанні.

Так, наприклад, в темі "Регіональні особливості чорної металургії України" об'єктом дослідження є чорна металургія України. Однак, чорну металургію, як галузь господарства України, можна висвітлювати з різних точок зору: з точки зору економічної історії, технології, економіки, управління. І кожній позиції буде властивий свій предмет дослідження.

Предметом дослідження в темі "Регіональні особливості чорної металургії України" є

- 1) технологічні та економічні особливості галузі, що обумовлюють принципи її розміщення;
- 2) оцінка ресурсних та економічних умов регіонів України, що сприяють розвитку чорної металургії ;
- 3) вплив чорної металургії на розвиток економіки регіонів України.

Таким чином, визначальною особливістю курсової роботи з

регіональної економіки є аналіз природних, виробничих, економічних умов регіонів, що обумовлюють структуру та територіальні особливості їх економіки.

В роботі необхідно висвітлити різнобічний аналіз і оцінку природних, демографічних, економічних, соціальних, історичних умов, які впливають на розвиток і особливості розміщення галузі або виробничого комплексу господарства (економіки)

Обов'язковою умовою курсової роботи з регіональної економіки є виконання графічних та картографічних робіт.

3. Вимоги до структури курсової роботи

Курсова робота повинна мати такі складові:

- 1) титульна сторінка (див. додаток Б);
- 2) план, затверджений керівником (див. додаток В);
- 3) зміст (див. додаток Г);
- 4) вступ;
- 5) текст роботи (з виділенням розділів відповідно плану);
- 6) висновки;
- 7) список використаних джерел.

Зміст подається з найменуваннями розділів роботи та номерами початкових сторінок усіх розділів, в т.ч. вступу. У вступі автор обґрунтовує значення даної теми, обґрунтовує проблеми, які розкриті в даній роботі.

В тексті курсової роботи повинен міститися огляд літератури за обраною темою, характеристика методів та моделей дослідження, проводитись аналіз конкретного об'єкту дослідження на основі зібраної і обробленої інформації. Метою такого аналізу є з'ясування позитивних і негативних тенденцій стану об'єкту дослідження. Аналіз повинен доповнюватися таблицями, ілюстраціями. На основі аналізу складаються графічні та картографічні роботи.

У висновках викладають найважливіші результати проведеного дослідження. Висновки – це завершальна частина роботи, яка в значній мірі визначає ґрунтовність роботи в цілому.

Список використаних джерел складається у відповідності до стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

До складу додатків включаються додаткові ілюстрації, таблиці, матеріали, які не ввійшли до основної частини роботи.

4. Етапи виконання курсової роботи

4.1. Вибір теми

Студенту необхідно ознайомитися з тематикою, що рекомендує кафедра, і вибрати одну з тем. Студент може запропонувати свою тему курсової роботи. Заохочується виконання курсових робіт за місцевою тематикою (місцем проживання або місцем майбутньої роботи студента), в т.ч. пов'язані з діяльністю споживчої кооперації. Після обрання теми студент пише заяву на ім'я завідувача кафедри з проханням затвердити вибрану тему курсової роботи (додаток А).

4.2. Складання плану

План курсової роботи готується студентом. Кількість питань і порядок їх в плані визначається у кожному конкретному випадку із урахуванням специфіки теми курсової роботи. Науковий керівник перевіряє і в разі необхідності уточнює план. Узгоджений план затверджується науковим керівником і є, з одного боку, офіційним допуском студента до виконання даної курсової роботи, з іншого, – керівництвом до її виконання (додаток В).

Змінювати план в процесі виконання роботи можливо тільки за погодженням з науковим керівником. Курсові роботи, виконані без затвердженого плану, або за планом, зміненим без відома наукового керівника, на перевірку не приймаються.

4.3. Складання списку використаних джерел за темою курсової роботи

Після вибору теми курсової роботи складається список використаних джерел. Роботу з літературними джерелами слід розпочинати з підручників, навчальних посібників, а далі використати додаткову літературу, що висвітлюють обрану тему. Як правило, різні літературні джерела подають лише окремі питання (аспекти) курсової роботи. При підборі літератури слід звернутися в бібліографічний відділ бібліотеки, читальний та електронний читальний зали університету.

Важливим джерелом фактичного та цифрового матеріалу є періодичні видання. Необхідний матеріал містить «Економічна енциклопедія», «Географічна енциклопедія України», статистичні щорічники України та областей, інші видання. В курсовій роботі обов'язково повинні бути посилання на використані літературні джерела.

4.4. Опрацювання літературних джерел та збір фактичного і статистичного матеріалу

Необхідною передумовою виконання курсової роботи є глибоке й детальне попереднє вивчення теми. Керуючись складеним списком літератури, треба послідовно перечитувати або переглядати літературні джерела, відбираючи потрібні положення, фактичні та цифрові дані.

У випадку, коли в курсовій роботі є питання, для висвітлення яких є потреба в місцевому матеріалі або курсова робота присвячена місцевій тематиці, необхідно звернутися до наукового керівника курсової роботи, одержати відповідний документ університету за підписом проректора з наукової роботи, з яким слід звернутися за інформацією до відповідних установ.

Важливим джерелом інформації є географічні карти. Студент повинен вміти користуватися різними видами карт. На основі карт можна встановлювати певні закономірності, обґрунтовувати зв'язки в природі, суспільстві, господарській діяльності.

В курсових роботах з регіональної економіки аналіз виробництва, рівня економічного розвитку регіонів, територіальні особливості економіки повинен проводитись на основі наступних статистичних даних:

а) *населення*: загальна чисельність, чисельність та співвідношення статей, розподіл населення за віком, народжуваність, смертність, густина населення, рівень урбанізації;

б) *промисловість*: кількість підприємств галузі, обсяги і структура продукції в натуральному і вартісному виразі, її питома вага у виробництві валової продукції, продуктивність праці;

в) *сільське господарство*: площа й структура сільськогосподарських угідь, посівні площі, валовий збір, урожайність, товарна продукція, поголів'я худоби, обсяги і структура виробництва

продукції тваринництва і рослинництва, забезпеченість сільськогосподарськими угіддями і ріллею (в розрахунку на 1 працівника), виробництво окремих видів продукції тваринництва і рослинництва в розрахунку на 100 га сільгоспугідь (або на 100 га ріллі);

г) *транспорт*: протяжність і щільність транспортних шляхів; кількість перевезених вантажів і пасажирів, вантажо- і пасажирообіг за видами транспорту, структура вантажообігу (за видами вантажів), собівартість перевезень вантажів і пасажирів, кількість перевезених вантажів в розрахунку на одиницю транспорту і на одиницю протяжності транспортних шляхів, середня дальність перевезень;

д) *торгівля та громадське харчування*: обсяги і товарна структура товарообігу, прибуток, забезпеченість торговельними площами в цілому, і в порівнянні з нормативами, в т.ч. за окремими типами магазинів, товарообіг в розрахунку на душу населення, і в розрахунку на одиницю торговельної площі, продуктивність праці;

е) *природокористування*: обсяги викидів та концентрація забруднюючих речовин, що надходять в навколишнє середовище (повітря, воду, ґрунт) за добу (рік, місяць), гранично допустимі концентрації забруднень (нормативи), основні джерела забруднень.

4.5. Обробка та аналіз зібраного матеріалу

Після того, як підбрано матеріал, необхідно здійснити його узагальнення, аналіз і обробку. Так, при виконанні роботи "Регіональні особливості цукрової промисловості України" маючи дані про посівні площі, валовий збір, урожайність цукрових буряків та виробництво цукру по областях України, необхідно розрахувати:

1) питому вагу областей в посівній площі і валовому зборі цукрових буряків в Україні;

2) питому вагу областей у виробництві цукру в країні;

3) виробництво цукру в розрахунку на душу населення України, в т.ч. по окремих областях;

4) зробити аналіз територіальної диференціації цих показників.

Після цього, співставляючи дані останніх 5 -10 років, дати аналіз тенденцій у розвитку і розміщенні цукрової промисловості України.

Наприклад, при виконанні курсової роботи на тему "Регіональні особливості виробництва зерна в Україні" необхідно з довідника "Статистичний щорічник України" вибрати такі дані: площа ріллі,

площі посіву зернових, урожайність зернових по областях. Висвітлюючи цю тему, необхідно розрахувати:

- 1) питому вагу областей України в посівах та валовому зборі зернових;
- 2) урожайність зернових по областях України;

Отримані з довідників розрахункові дані складуть цілісну картину виробництва зерна по областях України, що дозволить з'ясувати особливості розміщення зернового господарства по регіонах України.

4.6. Написання тексту

Після опрацювання цифрового матеріалу і одержання необхідних розрахунків можна розпочинати написання чорнового варіанту роботи.

Під час написання тексту і побудови структури роботи слід керуватися такими принципами:

1) курсова робота повинна мати характер аналітичного дослідження;

2) в роботі не тільки слід подати об'єкти, явища та процеси, але й обґрунтувати їх розвиток і розміщення розрахунками. В роботі потрібно відповісти не тільки на питання "де", "як", але і "яким чином", "чому";

3) слід запобігати в роботі фрагментарності. Всі розділи роботи повинні бути логічно пов'язані – наступне повинне витікати з попереднього;

4) при використанні літературних джерел цитати беруться в лапки і робиться посилання на джерело із зазначених сторінок. Аналогічно роблять посилання на першоджерела при використанні графічних і картографічних робіт;

5) роботу необхідно будувати з широким застосуванням методу порівняння або співставлення.

Наприклад, в роботі на тему "Регіональні особливості чорної металургії України" необхідно провести такі порівняння:

- виробництво чорних металів в Україні по роках ;
- питома вага України та інших країн у світовому видобутку залізної руди і виробництві чорних металів;
- питома вага областей України у виробництві чорних металів.

4.7. Виконання графічних і картографічних робіт

Графічні і картографічні роботи є невід'ємною складовою частиною курсової роботи з регіональної економіки. До графічних робіт відносять таблиці, графіки, діаграми.

До картографічних робіт в міру зростання складності відносять картосхеми, картодіаграми, картограми, комбіновані картографічні роботи.

Під час виконання курсової роботи можна комбінувати графічні та картографічні роботи: графік-діаграма, картодіаграма-картограма.

Графічні та картографічні роботи є одним із методів узагальнення і аналізу зібраного за вибраною темою, цифрового та фактичного матеріалу. Вони синтезують та концентрують інформацію, що дозволяє скоротити текстуальну частину роботи. Графічні та картографічні роботи повинні бути виконані виразно, точно і технічно бездоганно.

Графік – графічна робота, за допомогою якого здійснюється аналіз розвитку (зміни) явищ, процесів, території в часі. Графік повинен мати вертикальний і горизонтальний масштаб.

Діаграми можуть бути кількох видів: порівняльні, динамічні, структурні. Порівняльні діаграми складаються для співставлення (порівняння) окремих показників підприємств, галузей, господарських територій, країн. Для ілюстрації показників використовуються (площинні) або об'ємні геометричні фігури (прямокутник, куб, коло і т.п.).

Динамічна діаграма – це зображення одних і тих графічних знаків різних розмірів, що передають динаміку певного процесу. Наприклад, за допомогою прямокутників різної висоти можна зобразити динаміку чисельності населення, врожайність сільськогосподарських культур і т.п.

Структурні діаграми використовуються для ілюстрації структури об'єкту, процесу, явища. Найчастіше структурна діаграма зображається у вигляді кола, поділеного на сектори, розміри яких прямо пропорційні питомій вазі частин у єдиному цілому. За допомогою цього виду діаграм можна показати, наприклад, структуру товарообігу, структуру посівних площ, галузеву структуру промисловості і т.п.

Картосхема складається для ілюстрації розміщення природних або господарських об'єктів. Так, наприклад, при виконанні картосхеми "Розміщення хімічної промисловості України" умовними знаками на

контурній карті України позначають центри галузей хімічної індустрії. При цьому потрібно, щоб розмір пунсона відповідав обсягу виробництва у даному промисловому центрі.

Картодіаграма – складається для ілюстрації розміщення валових показників. Наприклад, для ілюстрації чисельності поголів'я великої рогатої худоби по областях України можна скласти стовпчикову картодіаграму "Розміщення поголів'я по областях України". З цією метою на контурній карті України в межах кожної області будується стовпчик, висота якого у масштабі відповідає поголів'ю худоби в даній області.

Картограма – найскладніша картографічна робота, за допомогою якої ілюструється інтенсивність процесів, тобто, тих показників, які отримуються шляхом ділення одного показника на інший – (інтенсивність сонячної радіації, продуктивність біосистем, густина і природний приріст населення, урожайність і т.п.).

Комбінована картографічна робота – це вид картографічної роботи, який базується на використанні кількох способів картографічного зображення. Наприклад, при вивченні населення за допомогою картодіаграми зображають кількість населення по областях (територіях). На цій картографічній основі можна за допомогою картограми показати природний рух, населення і т.д.

Виконання картографічної роботи передбачає збір та обробку статистичної інформації, виконання картограми та її аналіз. Так, наприклад, картограму виробництва зерна по областях України та АР Крим слід виконувати в такій послідовності:

1. Скласти таблицю виробництва зерна по областях і АПК України за певний рік.

Таблиця

Виробництво зерна за _____ р.

Адміністративно – територіальні одиниці	Посівні площі зернових		Валовий збір зернових		Урожайність ц/га	Виробництво зерна на душу населення, цнт.
	Тис.га	%	Тис.га	%		

2. Накреслити картограму виробництва зерна на душу населення по областях України та в АР Крим.

3. Зробити письмовий аналіз картограми, використовуючи дані

таблиці.

4. Скласти список літературних джерел, використаних для виконання картограми.

5. Правила оформлення роботи

Робота оформлюється відповідно до наступних вимог.

1. Курсова робота має бути набрана на комп'ютері або надрукована машинописним способом у відповідності до стандарту на виконання документів.

2. Робота оформлюється на аркушах А 4 (210x297 мм) через 1,5 інтервали із розрахунку не більше 40 рядків на сторінці (з висотою знаків не менше 1.8 мм). Розміри поля: ліве, верхнє, нижнє - не менше 20 мм, праве - не менше 10 мм.

3. Окремі слова та формули, які вписуються до надрукованого тексту, мають бути чорного кольору та мати близьку до основного тексту густоту. Власні імена наводяться мовою оригіналу (при першому згадуванні обов'язково).

4. Заголовки структурних частин курсової роботи „ВСТУП”, „РОЗДІЛ”, „ВИСНОВКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ” друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої) з абзацного відступу (5 знаків). Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовками та наступним або попереднім текстом має бути не менше двох рядків. Не можна розміщувати заголовок в нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

5. Підрозділи нумеруються арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставиться крапка. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка. Наприклад, 1.1., 1.2. і т.д.

6. Сторінки курсової роботи нумеруються арабськими цифрами в правому верхньому куті сторінок із збереженням наскрізної нумерації всього тексту. Титульний аркуш теж включають до нумерації, але номер сторінки не ставлять.

7. Такі структурні елементи як вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Але всі аркуші, на яких розміщені задані структурні частини курсової роботи, нумерують

звичайним чином.

8. Ілюстрації (графічні або картографічні роботи) і таблиці необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання в роботі.

9. Ілюстрації позначаються словом „Рис.” і нумеруються послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

10. Номер ілюстрації складається з номеру розділу і порядкового номера ілюстрації між якими ставиться крапка, наприклад, Рис.1.2 – другий рисунок першого розділу. Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

11. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис „Таблиця” із значенням її номера. Номер таблиці складається з номеру розділу і порядкового номеру таблиці, між якими ставиться крапка.(наприклад, „Таблиця 1.2” – друга таблиця першого розділу).

12. Формули та рівняння наводять безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка, з полями зверху та знизу не менше одного рядка.

13. Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера, розділених крапкою. Номер проставляється в круглих дужках на рівні формули в крайньому правому положенні на рядку.

14. Пояснення символів та числових коефіцієнтів формул слід наводити безпосередньо під формулою, в тій самій послідовності, в якій вони наведені в формулі. Перший рядок пояснень починають з абзацу словом „де” без двокрапки. Пояснення кожного символу необхідно починати з нового рядка.

15. Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарата, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Такий список – одна із суттєвих частин курсової роботи, що демонструє рівень самостійної роботи студента і глибину проведених ним досліджень.

16. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних показників повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т.ін.

Літературні джерела розташовуються в алфавітному порядку прізвищ авторів або назв, якщо прізвища авторів ідуть після назви книги. Вказуються прізвище та ініціали автора, назва книги, видавництво, місто, рік видання, кількість сторінок. Окремі статті з журналів або газет також розміщують в загальному алфавітному порядку: прізвище та ініціали автора, назва статті, назва журналу (газети), номер та рік видання, сторінки на яких вміщена стаття.

17. Додатки потрібно розміщувати у порядку появи посилань на них у тексті. Кожний додаток має починатися з нової сторінки. Їм дають заголовки, надруковані угорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово „Додаток_____” і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

6. Рецензування і захист курсової роботи

Курсову роботу подають згідно графіка на кафедру на рецензування. В рецензії висвітлюються позитивні сторони курсової роботи та її недоліки. Наприкінці рецензент виставляє попередню оцінку. Рецензія за роботу повертається студенту. Якщо рецензія негативна, роботу потрібно вдосконалити у відповідності із зауваженнями і подати на повторну перевірку у визначений керівником термін.

До захисту допускаються тільки роботи, що повністю задовольняють встановленим вимогам за змістом, структурою та технічним оформленням.

Захист курсової роботи відбувається у встановлений термін на засіданні комісії, що призначається завідувачем кафедри. В процесі захисту студент викладає головну ідею і зміст роботи, а потім відповідає на запитання. Робота оцінюється за чотирибальною системою : "відмінно". "добре", "задовільно", "незадовільно".

7. Теми курсових робіт

7.1. Загальні питання регіональної економіки

1. Територіальний поділ праці як фактор розміщення суспільного

- виробництва.
2. Фактори, що впливають на розміщення суспільного виробництва.
 3. Форми територіальної організації промислового виробництва.
 4. Форми територіальної організації сільського господарства.
 5. Вплив екологічних факторів на розміщення суспільного виробництва в Україні.
 6. Промисловий вузол як форма територіальної організації промислового виробництва.
 7. Промислова агломерація як форма територіальної організації суспільного виробництва.
 8. Спеціалізація як форма організації суспільного виробництва.
 9. Кооперування як форма організації суспільного виробництва.
 10. Інтеграція і комплексність як сучасний напрямок розвитку продуктивних сил.
 11. Критерії оцінки економічного розвитку регіону.
 12. Економічне районування України.
 13. Регіональна структура України: історичні райони України, їх місце в суспільному виробництві.
 14. Регіональна структура України: економічні і промислові райони України, їх місце в суспільному виробництві.
 15. Регіональна структура України: сільськогосподарські зони і сільськогосподарські райони України, їх місце в суспільному виробництві.

7.2. Населення та трудові ресурси

16. Регіональні особливості демографічної ситуації в Україні.
17. Регіональні особливості народжуваності в Україні.
18. Регіональні особливості смертності в Україні.
19. Регіональні особливості міграції населення в Україні.
20. Трудові ресурси України: територіальна диференціація зайнятості та структури.
21. Трудові ресурси сільського господарства України, їх регіональні особливості.
22. Міське розселення та типологія міст України.
23. Сільське розселення та типологія сільських поселень в Україні.
24. Медико-географічні особливості регіонів України.

7.3. Промислове виробництво

25. Забезпечення регіонів України енергоресурсами.
26. Регіональні особливості електроенергетики України.
27. Регіональні особливості чорної та кольорової металургії України.
28. Автомобілебудування України: регіональні особливості.
29. Суднобудування України: регіональні особливості.
30. Літакобудування в Україні: регіональні особливості.
31. Сільськогосподарське машинобудування в Україні: регіональні особливості.
32. Виробництво тканин в Україні: оцінка розвитку і розміщення.
33. М'ясна промисловість України: оцінка розвитку і розміщення.
34. Цукрова промисловість України: оцінка розвитку і розміщення.
35. Пивоварна промисловість України: оцінка розвитку і розміщення.
36. Взуттєва промисловість України: оцінка розвитку і розміщення.
37. Олійножирова промисловість України: оцінка розвитку і розміщення.
38. Кондитерська промисловість: оцінка розвитку і розміщення.
39. Молочна промисловість: оцінка розвитку і розміщення.

7.4. Сільськогосподарське виробництво

40. Виробництво зерна в Україні: оцінка розвитку і розміщення.
41. Виробництво цукрових буряків в Україні: оцінка розвитку і розміщення.
42. Виробництво овочів в Україні: оцінка розвитку і розміщення.
43. Скотарство в Україні: оцінка розвитку і розміщення.
44. Свинарство в Україні: оцінка розвитку і розміщення.
45. Птахівництво в Україні: оцінка розвитку і розміщення.
46. Конярство в Україні: оцінка розвитку і розміщення.
47. Садівництво в Україні: оцінка розвитку і розміщення.
48. Виробництво олійних культур в Україні: оцінка розвитку і розміщення.
49. Регіональні особливості виробництва валової продукції сільського господарства в Україні.

7.5. Транспорт і зв'язок

50. Транспорт як фактор економічного і соціального розвитку регіонів.
51. Регіональні особливості розміщення залізничної мережі і залізничних перевезень в Україні.
52. Залізничні вузли України: розміщення та характеристика.
53. Морські та річкові порти України: розміщення та характеристика.
54. Мережа автомобільних доріг України: регіональні особливості.
55. Авіаційний транспорт України: регіональні особливості.
56. Мережа трубопровідного транспорту України: регіональні особливості.
57. Зв'язок України: оцінка розвитку, територіальна організація.

7.6. Виробнича та торгівельна діяльність споживчої кооперації

58. Роздрібна торгівля споживчої кооперації району : оцінка розвитку і розміщення (за місцем проживання).
59. Хлібопекарна промисловість споживчої кооперації району (області): оцінка розвитку і розміщення (за місцем проживання).
60. Громадське харчування споживчої кооперації району (області): оцінка розвитку і розміщення (за місцем проживання).

61. Промислове виробництво споживчої кооперації району (області): оцінка розвитку і розміщення (за місцем проживання).

7.7. Економічні особливості регіонів України.

62. Місце і спеціалізація регіонів в системі територіального поділу праці.
63. Проблеми і перспективи розвитку продуктивних сил одного з регіонів України.
64. Донецький регіон: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
65. Придніпровський регіон: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
66. Східний регіон: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
67. Центральний регіон: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
68. Поліський регіон: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
69. Подільський регіон: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
70. Карпатський регіон: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
71. Причорноморський регіон: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
72. Крим: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
73. Дніпропетровська область: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
74. Полтавська область: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці України.
75. Кременчуцький промисловий вузол: ресурси, господарська спеціалізація, місце і роль в економіці Полтавської області та України.

7.8. Картографічні роботи

68. Картограма виробництва зерна на одного жителя по областях України.
69. Картограма виробництва м'яса на одного жителя по областях України.
70. Картохсхема розміщення міст України з населенням 100 і більше тисяч чоловік.
71. Картодіаграма виробництва зерна по областях України.
72. Картодіаграма чисельності населення по областях України.
73. Картохсхема розміщення підприємств кольорової металургії України.

8. Плани курсових робіт (зразки)

Регіональні особливості демографічної ситуації в Україні

1. Вступ. населення.
 2. Динаміка чисельності населення України: оцінка, регіональні особливості.
 3. Природний рух населення України: оцінка, регіональні особливості.
 4. Механічний рух населення України: оцінка, регіональні особливості.
 5. Прогноз відтворення населення регіонів України.
- Висновки.
Список використаних джерел.

Економічне районування України

Вступ.

1. Територіальний поділ праці як передумова районування території.
 2. Економічний район: сутність і зміст поняття.
 3. Економічне районування України.
 4. Місце та роль економічних районів в регіональній політиці держави.
- Висновки.
Список використаних джерел.

Автомобілебудування України: регіональні особливості

Вступ.

1. Місце та роль автомобілебудування в господарському комплексі України.
2. Економічні та виробничі особливості автомобілебудування.
3. Регіональна структура автомобілебудування.
4. Динаміка виробництва автомобілів в Україні.

Висновки.

Список використаних джерел.

Виробництво зерна в Україні: оцінка розвитку та розміщення

Вступ.

1. Природні та економічні передумови розвитку виробництва зерна в Україні.
2. Посівні площі, валові збори, урожайність зернових в Україні.
3. Динаміка виробництва зерна в Україні. Регіональні особливості виробництва зерна в Україні.
4. Проблеми і перспективи виробництва зерна в Україні.

Висновки.

Список використаних джерел.

Морські та річкові порти України: розміщення та характеристика

Вступ.

1. Місце та роль морського та річкового транспорту в господарському комплексі України.
2. Порт як складова водного транспорту. Територіальна та виробнича структура порту.
3. Морські порти України
4. Річкові порти України.
5. Перспективи розвитку морських та річкових портів України

Висновки.

Список використаних джерел.

Роздрібна торгівля споживчої кооперації району: оцінка розвитку і розміщення

Вступ.

1. Умови та фактори розвитку і розміщення роздрібно торгівлі району.
2. Аналіз сучасного стану торговельної мережі району.
 - 2.1. Показники діяльності торгівлі.
 - 2.2. Аналіз забезпеченості торговельною площею торгівлі сільських рад.
 - 2.3. Територіальний аналіз товарообігу.
 - 2.4. Територіальні системи та центри торговельного обслуговування.
3. Проблеми розвитку роздрібно торгівлі в районі.

Висновки.

Список використаних джерел.

Центральний регіон: ресурси, господарська спеціалізація, місце та роль в господарському комплексі України.

Вступ.

1. Географічне положення та склад території.
2. Природні умови і ресурси.
3. Населення: чисельність, віковий та статевий склад, зайнятість.
4. Господарська спеціалізація.
5. Територіальна структура господарства.
6. Місце та роль Центрального регіону в господарському комплексі України.

Висновки.

Список використаних джерел.

Список літературних джерел

Основна література

1. Регіональні комплекси України (теорія та практика розвитку) / П.П.Борщевський, В.О.Ушкаренко, Л.Г.Чернюк, Л.О.Мармуль. – К.: Наукова думка, 1996. – 260 с.
2. Голиков А.П., Дейнека А.Г., Казакова Н.А. Размещение производительных сил и регионалистика. – Харьков: ООО «Олант», 2002. – 320 с.
3. Данилишин Б.М. Эколого-экономические проблемы обеспечения устойчивого развития производительных сил Украины. - К.: НАНУ, СОПС Украины, 1996. – 260 с.
4. Продуктивні сили економічних районів України / Б.М.Данилишин, Л.Г.Чернюк, М.І.Фашевський та інш. - К.:ЗАТ "НІЧЛАВА", 2000. – 517 с.
5. Дорогунцов С.І., Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Теорія розміщення продуктивних сил і регіональної економіки. Навч.посіб. – К.: Стафед-2, 2001. – 144 с.
6. Дудник І.М. Суспільно-географічні системи низового рівня. – Полтава, 1997. – 248 с.
7. Дудник І.М., Логвин М.М. Працересурсний потенціал Полтавщини: суспільно-географічний аспект. – Полтава: ПІБ МНТУ, 2004. – 163 с.
8. Екологія, Підручник / С.І. Дорогунцов, К.Ф.Коценко, М.Е.Хвесик та ін.. – К.: КНЕУ, 2005. – 371с.
9. Екологія: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / С.І.Дорогунцов, К.Ф.Коценко, О.К.Аблова та ін. – К.: КНЕУ, 2005. – 104с.
10. Економіка / За ред. Н.В.Степаненка – К.: 2001. – 306 с.
11. Заблоцький В.Ф. Розміщення продуктивних сил України. Національна макроекономіка. – К.: Академвидав, 2003. – 353 с.
12. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології: Підручник / За ред. К.М.Ситника. – 3-є вид. – К.: Вища школа, 2005. – 382 с.
13. Заставний Ф.Д. Географія України. – Львів: Світ, 1998. – 466 с.
14. Злобін Ю.А., Кочубей Н.В. Основи загальної екології:

Навчальний посібник. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2003. – 416 с.

15. Іщук С.І. Розміщення продуктивних сил (теорія, методи практика). – К.: Європейський ун-т, 2001. – 216 с.

16. Іщук С.І. Розміщення продуктивних силі територіальна організація виробництва. – К.: Вид. Паливода А.В., 2002. – 260 с.

17. Іщук С.І. Територіально-виробничі комплекси і економічне районування (методологія, теорія). – К.: Укр.-фін. ін-т менеджменту і бізнесу, 1996. – 244 с.

18. Коротун І.М., Коротун Л.К., Коротун С.І. Розміщення продуктивних сил України. – Рівне : Вид – во УДАВГ, 1997. – 254 с.

19. Мазур А.Г. Регіональна економіка: проблеми відтворення та управління. – Вінниця: Вид-во ВДПУ 2000. – 263 с.

20. Мельник С.А. Управління регіональною економікою. – К.: КНЕУ, 2000. – 124 с.

21. Управління розвитком регіону / Т.Л.Миронова, О.П.Добровольська, А.Ф.Процай, С.Ю.Колодій. – К.: ЦУЛ, 2006. – 328 с.

22. Продуктивні сили економічних районів України / Б.М.Данилишин, Л.Г.Чернюк, О.В.Горська та ін. – К.: ЗАТ „Нічлава”, 2000. – 520 с.

23. Регионы Украины: поиск стратегии оптимального развития. / Под ред. А.П.Голикова – Харьков, 1994. – 302с.

24. Регіональні агропромислові комплекси України: Теорія і практика розвитку / П.П. Борщевський, В.О. Ушкаренко, Л.Г. Чернюк, Л.О. Мармуль; – К.: Наук. думка, 1996. – 262 с.

25. Розміщення продуктивних сил України. Навч.-метод. посіб / С.І.Дорогунцов, Ю.І.Пітюренко, Я.Б.Олійник та інш. - К.: КНЕУ, 2000.- 363 с.

26. Розміщення продуктивних сил. / За ред. Є.П. Качана. – К.: Вища школа, 1997. – 276 с.

27. Розміщення продуктивних сил: Підручник / В.В. Ковалевський, О.Л. Михайлюк, В.Ф.Семенов та ін. – К.: Знання, КОО, 1996. – 362 с.

28. Симоненко В.К. Регионы Украины: проблемы развития. – К.: Наукова думка, 1997. – 264с.

29. Сосько С.П., Кулішов В.В., Мустафі В.І. Ринок і регіоналістика. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2002. – 380 с.

30. Соціально-економічні системи продуктивних сил регіонів України / С.І. Дорогунцов, Л.Г. Чернюк, П.П. Борщевський, Б.М. Данилишин та ін. – К.: Нічлава, 2002. – 690 с.
31. Стеченко Д.М. Розміщення продуктивних сил та регіоналістика. – К.: Вікар, 2002. – 374 с.
32. Топчієв О.Г. Теоретичні основи регіональної економіки. – Київ: Видавництво УАДУ, 1997. – 377 с.
33. Україна: прогноз розвитку продуктивних сил / С.І. Дорогунцов, Б.М.Данилишин, Л.Г. Чернюк та інш.— К.: РВПС України НАН України, 1998.-Т.1.-163 с.
34. Хвесик М.А., Горбач Л.М., Пастушенко П.П. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка. – К.: Кондор, 2005. – 344 с.
35. Чернюк Л.Г., Клиновий Д.В. Економіка регіонів (областей) України. – К.: ЦУЛ, 2002. – 644 с.
36. Чернюк Л.Г., Клиновий Д.В. Розміщення продуктивних сил України: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2002. – 470 с.

Додаткова література

1. Агропромисловий комплекс України: стан, тенденції та перспективи розвитку: Інформаційно-аналітичний збірник / За ред. П.Т. Саблука та ін. – К.: ІАН УААН, 2000. – Вип. 5. – 647 с.
2. Барановський В.А. Екологічна географія та екологічна картографія. – К.: Фітосоціоцентр, 2001. – 253 с.
3. Основи загальної екології: Підручник /Г.О.Білявський, М.М.Падун, Р.С.Фурдуй – К.: Либідь, 1993. – 304с.
4. Географічна енциклопедія України: В 3-х т. / Редкол.: ... О.М. Маринич (відповід ред.) та ін. – К.: «Українська Радянська Енциклопедія ім. М.П.Бажана, 1989. – Т.1: А – Ж. – 416 с.
5. Географічна енциклопедія України: В 3-х т. / Редкол.: ... О.М. Маринич (відповід ред.) та ін. – К.: «Українська Радянська Енциклопедія ім. М.П.Бажана, 1990. – Т.2: З – О. – 480 с.
6. Географічна енциклопедія України: В 3-х т. / Редкол.: ... О.М. Маринич (відповід ред.) та ін. – К.: «Українська Радянська Енциклопедія ім. М.П.Бажана, 1993. – Т.3: П – Я. – 480 с.
7. Данилишин Б.М., Шостак Л.Б. Устойчивое развитие в системе природно-ресурсных ограничений – К.: НАНУ, СОПС Украины 1999. – 257 с.

8. Даценко І.І. Гігієна та екологія людини. Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2000. – 248 с.
9. Дегодюк Е.Г., Дегодюк С.Е. Еколого-техногенна безпека України. – К.: ЕКМО, 2006. – 306 с.
10. Джаман В.О. Регіональні системи розселення: демогеографічні аспекти. – Чернівці: Рута, 2003. – 392 с.
11. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища. – К.: Знання, 2000. – 203 с.
12. Дорогунцов С.І., Данилишин Б.М., Лібанова Е.М. Україна: проблеми сталого розвитку: Наукова доповідь: – К.: РВПС України НАН України, 1997. – 96 с.
13. Дорогунцов С.І., Хвесик М.А., Головинський І.Л. Методологічні підходи до комплексної оцінки господарської освоєності водноресурсного потенціалу. – К.: НАНУ, РВПС України, 2000. – 50 с.
14. Доценко А.І. Регіональне розселення: проблеми та перспективи. – К.: Наукова думка, 1994. – 195 с.
15. Дудник І.Н. Комплексное развитие сельского района (географические основы управления). – Полтава: Астрейя, 1993. – С. 5-170.
16. Дудник І.М., Панасенко Т.В. Низова демогеографічна система. – Полтава, 1996. – 200 с.
17. Економіка міст: Україна і світовий досвід. / В.М.Акуленко, Ю.Д.Дехтяренко, О.І.Драпіковський та ін. – К.: Основи, 1997. – 243 с.
18. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.1/ Редкол.: ... С.В.Мочерний (відпов. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.
19. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.2/ Редкол. С.В.Мочерний (відпов. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 848 с.
20. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.3/ Редкол. С.В.Мочерний (відпов. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 952 с.
21. Закон України про місцеве самоврядування в Україні // Відомості Верховної Ради. – 1997. – №24, ст.170.
22. Залеський І.І., Клименко М.О. Екологія людини: Підручник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2005. – 288 с.
23. Злобін Ю.А., Кочубей Н.В. Основи загальної екології:

Навчальний посібник. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2003. – 416 с.

24. Иванух Р.А., Пантелейчук М.М., Попович И.В. Справочник экономических показателей сельского хозяйства. – К.: Урожай, 1993. – 292 с.

25. Исаченко А.Г. Введение в экологическую географию. – Уч. пособие. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2003. – 192 с.

26. Ковтун В.В., Степаненко Д.В. Города Украины (экономико-географический справочник). – К.: Выща школа, 1990. – 279 с

27. Кучерявий В.Г. Екологія. – Львів: НВТЛ, 2000. – 438с.

28. Микитюк О.М., Злотін О.З., Бровдій В.М. Екологія людини. Підручник. – Харків: ХДПУ, “ОВС”, 2000. – 208 с.

29. Національний склад населення області та його мовні ознаки (за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 року). – Полтава: Полтавське обласне управління статистики, 2003. – 216 с.

30. Никаноров А.М., Хоружая Т.А. Экология. – М.: ПРИОР, 2000. – 304 с.

31. Олійник Я.Б. Еколого-економічні проблеми територіальної організації виробництва і природокористування / За ред. П.П.Борщевського. – К.: Лібра, 1996. – 208 с.

32. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням / за ред. Л.Г.Мельника та М.К.Шапочки. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2005. – 759 с.

33. Основы земледелия и растениеводства / Под ред. С.Никляева. – М.: Агропромиздат, 1990. – 148 с.

34. Пащенко Ю.Є., Давиденко А.М., Чернюк Л.Г. Перспективи розвитку транспортного комплексу. – К.: Либідь, 1998.- 40с.

35. Пістун М.Д., Гуцал В.О., Провотар Н.І. Географія агропромислових комплексів. – К., Либідь. 1997. – 208 с.

36. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України / Під ред. Б.М. Данилишина. – К.: НАН України, РВПС України, 1999. – 716 с.

37. Розміщення та статеві-віковий склад населення Полтавської області (за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 року). – Полтава: Полтавське обласне управління статистики, 2003. – 187 с.

38. Руденко В.П. Український природно-ресурсний потенціал. – К.: ІЗМН, 1997. – 184 с.

39. Царенко О.М., Злобін Д.В. Навколишнє середовище та

економіка природокористування. – Суми: Університетська книга, 1999. – 198 с.

40. Царенко О.М., Несветов О.О., Кадацький М.О. Основи екоогії та економіки природокористування. – Суми: Університетська книга, 2001. – 326 с.

41. Экология жилого дома / Автор-сост. В.В.Михайлова. – С-Пб: Покровський дар, 2006. – 287 с.

Додатки

Додаток А

Завідувачу кафедри загальнооекономічних
дисциплін _____
студента І курсу
спеціальності _____
факультету _____
_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

ЗАЯВА

Прошу дозволити виконання курсової роботи на тему

Дата _____

Підпис _____

Додаток Б
Зразок оформлення титульного аркушу

УКООПСПІЛКА
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ
УКРАЇНИ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Курсова робота
з дисципліни «Регіональна економіка»
на тему _____

Захищена за оцінкою

_____”

_____” _____ **200**__ р.

Члени комісії _____

Виконав(ла) студент(ка) групи____
спеціальності _____

(прізвище, ім'я по-батькові)

Науковий керівник _____

(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, звання)

ПОЛТАВА – 200__

Додаток В
Зразок оформлення плану курсової роботи

„Затверджую”
Науковий керівник _____
„_____” _____ 200_ р.

План
курсвої роботи з дисципліни
«Регіональна економіка»
на тему _____
студента групи ____ спеціальності _____

(прізвище, ім'я по-батькові)

Вступ.

1. Особливості і методи дослідження процесів відтворення населення.
2. Динаміка чисельності населення України: оцінка, регіональні особливості.
3. Природний рух населення України: оцінка, регіональні особливості.
4. Механічний рух населення України: оцінка, регіональні особливості.
5. Прогноз відтворення населення регіонів України.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додаток Г

Зразок оформлення змісту курсової роботи

Зміст		Стор.
Вступ.....	3	
1. Особливості і методи дослідження процесів відтворення населення.....	5	
2. Динаміка чисельності населення України: оцінка, регіональні особливості.....	10	
3. Природний рух населення України: оцінка, регіональні особливості.....	15	
4. Механічний рух населення України: оцінка, регіональні особливості.....	21	
5. Прогноз відтворення населення регіонів України.....	25	
Висновки.....	27	
Список використаних джерел.....	29	

Зміст

ВСТУП	3
1. Загальні положення	3
2. Вимоги до змісту курсової роботи	4
3. Вимоги до структури курсової роботи	5
4. Етапи виконання курсової роботи	6
5. Правила оформлення роботи	12
6. Рецензування і захист курсової роботи	14
7. Теми курсових робіт	14
8. Плани курсових робіт (зразки)	19
Список літературних джерел	22
Додатки	28